

Campanya Roba Neta

Abril de 2018

***Assegurances d'accidents
laborals a Bangla Desh
Omplir el buit***

Portada: Manifestació de la Federació Nacional de Treballadors del Tèxtil per exigir indemnitzacions adequades per a les víctimes dels accidents de les fàbriques Pakica, Multifabs Ltd., Aswad Composite Ltd. i Pakiza (30 de març de 2018).

PER QUÈ SÓN IMPORTANTS LES ASSEGURANCES D'ACCIDENTS LABORALS?

Malgrat els importants esforços destinats a garantir la seguretat a les fàbriques, encara hi ha accidents, i es continuaran produint. Es calcula que el 2016-2017 els accidents i les malalties professionals van provocar 2,8 milions de morts.¹ Quan una persona mor o té un accident a la feina, les famílies pateixen la pèrdua sobtada d'una font d'ingressos vital. A banda del dolor i l'angoixa provocada per les morts o les lesions, i les despeses mèdiques o de l'enterrament que tot això pot suposar, les famílies han de fer front als problemes vinculats a l'endeutament i la davallada del seu nivell de vida. Aquestes casos es produeixen sobretot quan les persones treballadores ja es troben en situació de pobresa perquè treballen en sectors mal pagats com el tèxtil i no disposen de seguretat social.

Per compensar l'impacte que per a les famílies treballadores pot suposar la disminució sobtada d'ingressos, hi ha el dret reconegut internacionalment a cobrar indemnitzacions i rebre atenció mèdica en cas d'accident laboral. El Conveni 121 de l'OIT regula l'establiment de sistemes d'assegurances d'accidents laborals d'àmbit estatal, que haurien de cobrir qualsevol treballador o treballadora en cas d'accident i concedir pensions vitalícies a aquestes persones o els seus familiars.

A Bangla Desh hi ha més de

4 milions

de persones que treballen al sector tèxtil, un

80%

de les quals, com a mínim, són dones

Aquestes persones i les seves famílies

no disposen

d'assegurances d'accident laboral

QUÈ PASSA AMB LES PERSONES MORTES I FERIDES A BANGLA DESH?

Bangla Desh encara no ha ratificat el Conveni 121. De fet, tot i ser el segon exportador mundial de roba i on s'han produït les darreres catàstrofes laborals, és un dels pocs països que incompleix totalment el requisit de disposar d'un sistema d'assegurances d'accidents laborals que cobreixi el personal als espais privats.²

Per contra, les empreses del país tenen la responsabilitat directa d'indemnitzar el personal que ha estat víctima d'un accident laboral. La persona treballadora és qui ha de presentar el recurs, demostrar la culpabilitat de l'empresa i fer que s'executi el pagament. En la indústria tèxtil, en què algunes de les feines més perilloses tenen lloc en petits tallers informals, hi ha molts empresaris que no tenen els mitjans per sufragar-ho. Fins i tot quan les empreses sí que tenen aquesta capacitat, la legislació no es compleix: els sindicats són febles, el personal disposa de poca capacitat per negociar i, sovint, les famílies no poden exigir les indemnitzacions que els corresponen, fins i tot en casos de lesions greus o morts. A Bangla Desh, les lleis per indemnitzar les famílies després d'accidents mortals estan molt per sota de la normativa internacional i no es calculen partint de les circumstàncies específiques de cada persona treballadora (per exemple, tenint en compte els seus ingressos i tipus de discapacitat, tal com estableix el Conveni 121).

RANA PLAZA: UN PRIMER PAS PERQUÈ BANGLA DESH DISPOSI D'ASSEGURANCES D'ACCIDENTS LABORALS

L'acord de Rana Plaza va suposar un avenç respecte del intents anteriors d'aconseguir indemnitzacions i compensar la pèrdua d'ingressos, basats en acords fets a mida que es van aconseguir aplicar mitjançant grans campanyes mediàtiques finançades per les aportacions voluntàries de les marques. Aquest acord es va dissenyar

1: <http://www.icohweb.org/site/images/news/pdf/Report%20Global%20Estimates%20of%20Occupational%20Accidents%20and%20Work-related%20Illnesses%202017%20rev1.pdf>
2: OIT: World Social Protection Report 2017-19: Universal social protection to achieve the Sustainable Development Goals, pàg. 55, 60; http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_604882.pdf

amb l'objectiu de fixar principis i pràctiques sobre les quals s'haurien de basar sistemes més estables.

Després del desastre de l'empresa Spectrum (2005), i davant la manca d'un sistema nacional d'assegurances en cas d'accidents, es va demanar als compradors internacionals que col·laboressin per poder pagar les indemnitzacions pertinents a les famílies de les víctimes. Abans de Rana Plaza, això s'havia aplicat mitjançant acords superficials i fets a mida, en què gairebé mai s'acabaven de reconèixer plenament els drets del personal, i on era difícil aconseguir que el pagament de les indemnitzacions es fes efectiu. Sovint, aquests processos es dilataven durant molts anys, fet que contribuïa a allargar un període de patiment i incertesa que ja sol ser prou complicat per a les famílies afectades.

Un dels principis de l'acord de Rana Plaza, consensuat per tots els signataris, era que el procés s'havia de convertir en un punt de partida per desenvolupar un sistema d'assegurances d'accidents laborals estable i basat en la normativa internacional. Aquest sistema hauria de garantir pensions vitalícies a les persones treballadores i a les seves famílies en cas de mort o accident laboral, compensant així la pèrdua d'ingressos derivada d'aquestes situacions.

Durant els tres anys de vigència de l'acord, la comissió de coordinació de Rana Plaza, integrada per representants del govern, empreses i persones treballadores, va treballar durament per desenvolupar mesures i procediments operatius que combinessin les normes internacionals i els principis del dret nacional. Aquesta comissió i l'OIT van destinar temps i recursos a desenvolupar els

coneixements, la tecnologia i els processos que podrien esdevenir els fonaments d'un futur sistema estatal d'assegurances que també servís per indemnitzar les víctimes d'una catàstrofe anterior: l'incendi de Tazreen Fashion.

Això va obligar totes les parts implicades a equilibrar les pressions polítiques i pràctiques que suposava aplicar una solució temporal, amb impacte mediàtic, que requeria l'obtenció de resultats immediats, amb el desig expressat de desenvolupar un sistema fiable que en el futur pogués constituir els fonaments d'una solució de caire més estable; en la línia del text del Conveni 121 i la legislació nacional. Per arribar a un acord, primer calia negociar amb cura diversos compromisos i destinar-hi el temps i els recursos necessaris. Si no s'aprofitava aquest impuls per assolir una solució estable, tot aquest esforç es podia acabar perdent.

ON SOM ARA?

Els considerables esforços destinats a la creació d'un sistema d'indemnitzacions després de la catàstrofe de Rana Plaza encara no han servit per desenvolupar un instrument estable, equitatiu i previsible per a les persones treballadores. Segons l'OIT, des d'abril de 2013 almenys 27 persones treballadores han mort per culpa d'accidents a les fàbriques tèxtils de Bangla Desh, mentre que un mínim de 490 més han resultat ferides.³ I segons les estimacions de les entitats de defensa dels drets laborals a partir de les notícies dels mitjans locals, el nombre real de víctimes encara és més elevat (vegeu els casos de la pàg.7⁴). Cap de les persones afectades per aquests accidents ha cobrat indemnitzacions com les de les víctimes de Rana Plaza o Tazreen, i només unes quantes han rebut l'atenció mèdica gratuïta adequada.

3: Segons l'OIT, d'ençà de Rana Plaza hi ha hagut 491 accidents i 27 víctimes mortals al sector tèxtil. OIT: World Social Protection Report 2017-19, pàg. 64: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_604882.pdf.

4: El març de 2018, el Solidarity Center va publicar una llista d'accidents a les fàbriques que revelava que després de la catàstrofe de Rana Plaza hi ha hagut 512 ferits i 47 morts: www.solidaritycenter.org/wp-content/uploads/2018/04/Bangladesh-Safety-Incident-Chart.4.9.18.pdf

© Sk Hasan Ali/Shutterstock

S'ha avançat una mica per crear un sistema d'assegurances en cas d'accidents. Just després de la catàstrofe de Rana Plaza va augmentar la sensació que calien mecanismes d'aquest tipus i el govern de Bangla Desh es va comprometre a aplicar-los abans de 2020.

A Bangla Desh, l'empenta institucional necessària per implantar un sistema d'aquestes característiques es

va produir gràcies a la creació del Grup de coordinació de Rana Plaza i un fons per compensar les víctimes. Com a part de l'acord, també es va impartir formació en assessorament mèdic i reclamació a un gran nombre de personal del món de la sanitat i l'advocacia.

Després del pagament de les indemnitzacions de Rana Plaza i Tazreen, l'OIT va impulsar un projecte amb l'objectiu de proposar mesures concretes per a un sistema d'assegurances en cas d'accidents. El govern alemany va finançar la iniciativa, que va ser debatuda per totes les parts implicades. Les primeres propostes van generar un consens molt elevat entre els principals grups d'interès, com ara els sindicats del país, mentre que la majoria de temes pendents tenen a veure amb el finançament del sistema. Malgrat tot, durant els dos últims anys sembla que el procés s'ha estancat i serà difícil complir els objectius previstos per al 2020.

A mesura que passa el temps, l'experiència institucional aconseguida mitjançant l'acord de Rana Plaza es va diluint i la quantitat de persones treballadores que esperen ser indemnitzades va augmentant. Si no s'actua de manera urgent, es perdran tots els esforços efectuats després de la catàstrofe de Rana Plaza. No es podrà

Incendi de la fàbrica Aswad Composite Mills, sis mesos després de la catàstrofe de Rana Plaza. (c) WRC

impulsar cap canvi important i ens veurem obligades a tornar a compensar la pèrdua d'ingressos del personal mitjançant llargues campanyes i solucions ad hoc.

Això no beneficia ningú: les treballadores continuaran angoixades en un moment de dolor terrible; la responsabilitat de fer complir els drets laborals recaurà totalment sobre les marques i la indústria tèxtil de Bangla Desh continuarà sent l'objectiu de grans campanyes mediàtiques perquè s'indemnitzi les víctimes.

QUINA ÉS LA SOLUCIÓ?

La implantació d'un sistema nacional d'assegurances d'accidents és l'única forma de garantir la protecció dels drets de les víctimes laborals de Bangla Desh, que puguin rebre atenció mèdica i que les seves famílies cobrin indemnitzacions.

Qualsevol d'aquests sistemes ha de ser estable i ha de tenir l'objectiu de compensar les pèrdues econòmiques i proporcionar atenció mèdica a tots els treballadors i treballadores que morin o pateixin accidents a la feina, independentment de les causes. Cal que el sistema estableixi pensions vitalícies en comptes d'agregar els imports en un únic pagament i desenvolupi un procés estable i accessible de reclamació i cobrament de les indemnitzacions, que dificulti la corrupció i s'adapti al personal que té salaris baixos.

Un bon sistema d'assegurances ha de tenir un caràcter obligatori, públic i universal. Els plans de les empreses –en què cadascuna cobreix el personal amb la seva assegurança– no s'ajusten a la normativa internacional i són particularment inadequats en un context on s'incompleixen les obligacions bàsiques i les relacions laborals són informals. Probablement, els intents de privatitzar l'obligació d'assegurar el personal facin que la majoria d'aquestes persones –sobretot en fàbriques petites o subcontractades– es quedin completament desprotegides i no ajudi gens a millorar les mesures que ja s'estan aplicant.

Bangla Desh ja no és un país caracteritzat per la pobresa, per això no hi ha cap excusa que justifiqui l'absència d'un sistema de seguretat social que deixa el personal totalment desprotegit en cas de catàstrofes o accidents. La indústria tèxtil d'aquest país ha jugat un paper fonamental a l'hora de captar inversions estrangeres i les seves treballadores tenen dret a esperar que part d'aquests diners serveixin per finançar sistemes que redueixin aquesta vulnerabilitat i els aportin seguretat al llarg de tota la vida.

OMPLIR EL BUIT

Si es vol continuar impulsant la creació d'un sistema d'assegurances i que les víctimes de les últimes catàstrofes puguin ser indemnitzades segons la normativa internacional, és necessari actuar urgentment. La manca d'acció pot suposar un enorme retrocés per a la indústria tèxtil. L'OIT va proposar una solució per omplir aquest buit que es va adjuntar al principi d'acord signat l'any 2015 per l'entitat, el govern de Bangla Desh i el govern alemany. Aquesta proposta s'ha d'aplicar immediatament.

És evident que cal més temps i esforç de negociació per ampliar el consens sobre com finançar aquest sistema i posar-lo en pràctica segons la legislació del país, però això no pot servir d'excusa per ignorar la difícil situació de les víctimes d'accidents i dels familiars de les persones que van perdre la vida a la fàbrica. És essencial avançar cap a la creació d'un marc legal i institucional favorable a un sistema d'assegurances d'accidents. Per tant, demanem a totes les parts im-

plicades que adoptin mesures de suport immediates al sistema proposat per l'OIT i pressionin perquè s'aprovi, i treballin per desenvolupar una solució transitòria que permeti gestionar més ràpidament les demandes actuals i les del futur.

L'acord de Rana Plaza és un bon punt de partida: moltes de les tecnologies i metodologies emprades per calcular les indemnitzacions són fàcilment transferibles a una solució transitòria i un sistema d'assegurances en cas d'accident. Si bé alguns aspectes d'un sistema estable poden requerir més negociacions i proves, una solució transitòria ofereix la possibilitat d'assajar els plantejaments proposats, garantint que siguin adequats i efectius abans d'incorporar-los a la llei de manera definitiva. La creació d'una comissió de seguiment formada per diversos grups d'interès que s'encarregui de gestionar la solució transitòria pot generar l'espai polític i l'enfocament necessari per negociar i desenvolupar un entorn més estable de gestió, distribució i finançament de les indemnitzacions.

ARA, LA FAMÍLIA DEL MEU GERMÀ DEPÈN DE MI, I AIXÒ SUPOSA UNA CÀRREGA. SI ELS FAMILIARS COBRESSIN UNA INDEMNITZACIÓ COMPLETA I JUSTA, PODRIEN SOBREVUIRE SENSE AJUT. ARA HE DE MANTENIR DUES FAMÍLIES. GERMÀ D'UN TREBALLADOR QUE VA MORIR ARRAN DE L'EXPLOSIÓ D'UNA CALDERA A MULTIFABS (JULIOL DE 2017).

Marques i governs signen un **compromís** per crear assegurances d'accidents laborals d'àmbit nacional

Un sistema d'assegurances d'accidents laborals només suposaria el

0.3%

de tots els salaris. Entre

l'**1** i el **2%**

del preu final d'una peça de roba

ACTUALMENT, QUÈ PODEN FER LES MARQUES I ELS MINORISTES?

Cal que les marques i els minoristes facin el següent:

- Donar suport públic al desenvolupament d'un sistema nacional d'assegurances d'accidents a Bangla Desh, esmentant la solució transitòria basada en el Conveni 121 de l'OIT, i demanar al govern d'aquest país i a l'Associació de Fabricants i Exportadors de la Indústria Tèxtil (BGMEA) que participin immediatament en les negociacions organitzades per l'OIT a aquest efecte.
- Adoptar un enfocament col·lectiu per pressionar grups d'interès com la patronal tèxtil (BGMEA), les empreses i el govern de Bangla Desh. Els avantatges d'un sistema estable i obligatori d'assegurances d'accidents laborals per al sector tèxtil d'aquest país, partint de la perspectiva dels grans compradors, es poden explicar en reunions programades amb el BGMEA, empreses, governs i iniciatives multipartites.
- Comunicar clarament al govern de Bangla Desh que la manca d'un sistema d'assegurances en cas d'accidents és inacceptable i insostenible per a una economia moderna, i que això suposa un risc enorme per a la seva indústria tèxtil.
- Reunir-se amb BGMEA i els proveïdors per debatre com es pot crear un sistema d'assegurances i demanar-los el suport i la col·laboració per desenvolupar una solució transitòria.
- Pressionar perquè totes les parts implicades arribin a un acord, amb la mediació de l'OIT, que fixi un marc per a una solució transitòria que garanteixi que les víctimes dels casos denunciats a l'entitat durant aquest període provisional cobrin el mateix tipus d'indemnitzacions que les previstes pel nou sistema d'assegurances d'accidents.

És urgent crear un sistema **d'assegurances d'accidents laborals** a Bangla Desh

Make Employment Injury Insurance a Reality

Bangla Desh és el **segon** exportador mundial de roba

La indemnització en cas d'accident o mort al lloc de treball és un **dret fonamental** de totes les persones treballadores

Algunes de les pitjors catàstrofes de la indústria tèxtil s'han produït en fàbriques de Bangla Desh

1.134 morts
Rana Plaza 2013

112 morts
Tazreen 2012

Aquestes persones van ser indemnitzades mitjançant un acord privat

Marques i governs signen un **compromís** per crear assegurances d'accidents laborals d'àmbit nacional

Un sistema d'assegurances d'accidents laborals només suposaria el **0.3%** de tots els salaris. Entre l'**1** i el **2%** del preu final d'una peça de roba

---

A Bangla Desh hi ha més de **4 milions** de persones que treballen al sector tèxtil, un **80%** de les quals, com a mínim, són dones

Aquestes persones i les seves famílies **no disposen** d'assegurances d'accident laboral

Quan es compliran totes aquestes promeses?

D'ençà de la catàstrofe de Rana Plaza (2013), els accidents a les fàbriques tèxtils han provocat més de **40** morts i **500** ferits

Aquestes persones i les seves famílies **encara estan esperant** rebre unes indemnitzacions justes

Menys paraules i més fets

Les marques i els governs han de complir les seves promeses i fer que el sistema d'assegurances d'accidents laborals esdevingui una realitat el 2018.

Les persones treballadores i les seves famílies esperen el pagament d'indemnitzacions justes

 8 Oct 2013	7 morts i 50 ferits en un incendi al taller tèxtil Aswad, que treballa per a Primark, Next, C&A, H&M i altres marques	 10 Sep 2016	Almenys 35 persones treballadores van morir arran d'un foc a la fàbrica d'empaquetar Tampoco, proveïdora de Nestlé
 13 Jul 2017	13 morts i 47 ferits per culpa de l'explosió d'una caldera a Multifabs Ltd, que produeix per a Lindex, Aldi, Teddy i altres empreses	 9 Nov 2017	1 mort arran de les cremades provocades per un incendi a Plummy Fashions, proveïdor de Lidl

Què cal fer

 Tardor 2018	Aprovar d'un calendari per desenvolupar un sistema d'assegurances d'accidents laborals
 Abans la fi de 2018	Posar en marxa una solució transitòria
 Abans juny 2019	Aplicar el sistema d'assegurances d'accidents laborals

Accidents que hauria de cobrir una solució transitòria

1. **Aswad Composite Mills:** el 8 d'octubre de 2013 un incendi va provocar almenys 7 morts i 50 ferits. Marques: Next, Primark, H&M, Gap, Debenhams, C&A, Carrefour, Just Jeans, K-Mart Austràlia, Loblaw, Walmart, Target Austràlia, Morrisons i altres.
2. **Multifabs Ltd:** el 3 de juliol de 2017 l'explosió d'una caldera va causar 13 morts i 47 ferits com a mínim. Marques: Stockmann, Lindex, Newbody, Gekås, Dansk Supermarked A/S, Rex Holm, ScanWear, Aldi North and South, Teddy SpA i altres.
3. **Plummy Fashions Ltd:** el 9 de novembre de 2017 una persona treballadora va morir arran de les cremades greus que havien estat provocades per un incendi a la fàbrica Plummy Fashions Ltd. sis dies abans. Marca: Lidl.
4. **Tampoco Foils** (fàbrica d'embalatge que no pertany al sector tèxtil): el 10 de setembre de 2016 l'explosió d'una caldera va provocar un mínim de 34 morts, 9 desaparicions i desenes de ferits. Marca: Nestlé. Creiem que Nestlé ha derivat el cas a l'OIT.

Calen mesures urgents per aplicar la solució transitòria proposada que garanteixi que totes aquestes víctimes i les que hi pugui haver més endavant siguin indemnitzades sense cap demora. Aquests casos s'han denunciat a l'OIT.

5 COSES QUE HAURIES DE SABER

1. La majoria dels grans accidents industrials del món s'han produït al sector tèxtil. Tot i que a les fàbriques de Bangla Desh cobertes per l'acord la seguretat ha millorat molt, continuen produint-se accidents laborals i el personal de la resta de fàbriques treballa en condicions molt insegures.
2. Bangla Desh és el segon exportador mundial de roba i la seva indústria tèxtil ocupa més de 4 milions de persones
3. Bangla Desh és un dels 36 països del món que no disposa de cap mena de sistema estatal d'assegurances d'accidents laborals.
4. Durant els cinc anys posteriors a la tragèdia de Rana Plaza, almenys 490 persones han estat ferides i 27 han mort per culpa d'accidents a les fàbriques de Bangla Desh. Al cap de 6 mesos d'aquesta catàstrofe, 7 persones van morir a Aswad Composite Mills.
5. Malgrat ser un dret laboral reconegut internacionalment, cap de les persones afectades pels accidents laborals ocorreguts després del desastre de Rana Plaza ha estat indemnitzada adequadament tal com estableix la legislació internacional.

Impulsar canvis importants és possible: cal que el govern de Bangla Desh posi en marxa un sistema d'assegurances d'accidents laborals d'abast estatal que aporti solucions immediates per a les víctimes dels accidents posteriors a la catàstrofe de Rana Plaza.

